

Mélyülhet a régiók közötti szakadék

A kormány megbízott szerint konszenzus nélkül nem lesz hatékony a Nemzeti Fejlesztési Terv

Valódi vitára és a legszélesebb társadalmi konszenzusra van szükség a Nemzeti Fejlesztési Terv kapcsán, mivel a döntések konfliktusokkal is járhatnak: tovább mélyülhet például a fejlett és elmaradott régiók közötti szakadék – véli Baráth Etele kormány megbízott. Az ország uniós felzárkóztatására fordítható 1200-1500 milliárd forint hatékony felhasználása össznemzeti ügy, az esetleges hibák következményeit pártállásra való tekintet nélkül mindnyájan megszenvedjük – szögezte le a kancellária államtitkára.

■ SZARKA ÁGOTA

A Nemzeti Fejlesztési Terv kapcsán – ami összefoglalja mindazokat a programokat és projekteket, amelyekkel az unió egyetért és amelyeket támogat, finanszíroz vagy társfinanszíroz – valódi vitákra, együtt gondolkodásra, a szellemi erők koncentrációjára van szükség, mert ez a szó szoros értelmében össznemzeti ügy – nyilatkozta lapunknak Baráth Etele kormány megbízott, aki hisz abban, hogy a széles társadalmi konszenzus megvalósítható.

– Azok a célok, amiket kijelölünk, nem egy pártnak, egy kormánynak vagy egy társadalmi rétegnek a céljai, hanem mindannyiunké kell, hogy legyen. És ha valamit elrontunk, annak követ-

kezményeit pártállásra való tekintet nélkül akár évtizedekig is kénytelen viselni az egész ország, az adott régió vagy kistérség – szögezte le, hozzátéve, hogy éppen ezért

Baráth Etele

küldték meg véleményezésre a dokumentumot a parlamenti pártok vezetőinek, a Professzorok Batthyány Körének, és mindazoknak akik a rendszerváltozás óta meghatározóan részt vettek és vesznek az integráció folyamatában mind a jobb-, mind a baloldalon.

Mint mondta, a források végecsék – 2004 és 2006 között 1200-1500 milliárd állhat rendelkezésre –, így kulcsfontosságú a megvalósítandó fejlesztések kiválasztása. Baráth úgy véli: éppen ezért elengedhetetlen az is, hogy a településeken, kistérségekben, régiókban az állami és gazdasági élet szereplői, az egyházak, a civil szervezetek, a közösség tagjai hatékonyan működjenek együtt, az érdekek, érdekellentétek kreatív kölcsönhatása megjelenjen a folyamat során. Nagyon vigyázni kell arra is, hogy a politikai érdek semmilyen szinten ne hathasson a döntésekre, kizárólag a felzárkóztatás szempontjai domináljanak. A széles társadalmi együttgondolkodásra a konfliktusok feloldásának érdekében is szükség van.

– Az unió azt javasolja nekünk, hogy a fejlesztési pénzt lehetőleg

minél nagyobb beruházásokra fordítsuk, tehát minél rövidebb idő alatt minél több projektet valósítsunk meg. De a hatékony, gyorsan megvalósítható eszközökkel és társfinanszírozóval rendelkező beruházások általában a fejlett térségekben jöhetnek létre. Ez viszont tovább növelné az országban az egyébként is meglévő területi különbségeket – hangsúlyozta. Rámutatott: alapdilemma tehát, hogy a kisebb, elmaradottabb térségek fejlesztésére szélesebb körben megalapozó projektek valósuljanak meg vagy a nagyobb beruházások.

– A kisebb projektek hosszabb távon és kevesebb gazdasági hasznot hoznak, viszont megmozdítják a környezetüket. A nagyok most növelik a térségek közötti szakadékot, de hosszú távon éppen az elmaradt térségek felemelkedését szolgálhatják a gazdasági hatékonyságuk révén az adott kormányokon keresztül. Ezek komoly közgazdasági kérdések, amikben közös döntésre van szükség – állítja Baráth Etele.

– Ki vállalja annak a következményeit, hogy a csatlakozás után

adott esetben egy réteg helyzete ha nem is romlik, de stagnál, miközben a többi emelkedik? A mindenkori politika nem tudja ezt vállalni, és ez például ellene hat annak, hogy a nagy projektek irányába haladjunk. Ma már a foglalkoztatáspolitikába, az oktatásba, az infrastrukturális beruházásokba igen nehéz bevonni mozgó tőkét, mert nincs gyors megtérülés, szemben a gazdaságfejlesztési területekkel. Azonban ott megint csak a hatékonyság, az eredményesség dominál, és ez megint az eleve fejlettebb területeknek kedvez. Ha azt szeretnénk, hogy az államnak minél több pénze maradjon, és minél több tőkét tudjunk bevonni a fejlesztésekbe, ez ismét a szakadékot növelheti a régiók között. Ennek ellensúlyozására szolgál a regionális operatív fejlesztési fejezet, amely a fejlesztési terv negyedét teszi ki. Azonban azt is tapasztalhattuk, hogy rengeteg pénz ment ki úgy ilyen célra, hogy nem hasznosult igazán. Ettől függetlenül alapvető cél a felzárkóztatás, az egyensúlyt meg kell találni. Ehhez elengedhetetlen az együttgondolkodás – szögezte le.